TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. rugsėjo 8 d.*

Byloje C-303/04

dėl *Tribunale di Voghera* (Italija) 2004 m. liepos 1 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2004 m. liepos 16 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Lidl Italia Srl

prieš

Comune di Stradella,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai C. Gulmann (pranešėjas) ir J. Klučka,

* Proceso kalba: italų.

generalinė advokatė J. Kokott,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— *Lidl Italia Srl*, atstovaujamos profesoriaus F. Capelli, padedamo *avvocato* M. Valcada,

— *Comune di Strabella*, atstovaujamos F. Abbà,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir R. Loosli-Surrans,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos D. Recchia, padedamos advokato M. R. Mollica,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie

techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką (OL L 204, p. 37), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, p. 18, toliau – Direktyva 98/34), 1 ir 8 straipsnių bei EB 28 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas *Lidl Italia Srl* (toliau – *Lidl*) pareiškus ieškinį *Comune di Stradella*, siekiant panaikinti nutartį, kuria minėtai įmonei nurodoma sumokėti administracinę baudą už prekiavimą biologiškai nesuskaidomais ausų krapštukais.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Direktyvos 98/34 1 straipsnis nurodo:

„Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos turi šią reikšmę:

<...>

3. „Techninė specifikacija“ – dokumente pateikti reikalavimai tokioms gaminio charakteristikoms kaip kokybės lygiai, darbiniai parametrai, sauga ar matmenys,

taip pat reikalavimai parduodamo gaminio pavadinimui, terminijai, simboliams, bandymams ir bandymų metodams, pakavimui, žymėjimui ar ženklinimui etiketėmis ir atitikties įvertinimo procedūroms.

<...>

6. „Standartas“ – pripažintos standartizacijos institucijos priimta daugkartiniam ar nuolatiniam taikymui skirta techninė specifikacija, kurios reikalavimų atitiktis nėra privaloma ir kuri yra:

<...>

— nacionalinis standartas – nacionalinės standartizacijos institucijos priimtas ir visuomenei prieinamas standartas.

<...>

11. „Techninis reglamentas“ – techninės specifikacijos ir kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ir *de facto* parduodant, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų verslą arba naudojant valstybėje narėje ar didžiojoje jos dalyje, taip pat valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, išskyrus nurodytus 10 straipsnyje, drau-

džiantys gaminį gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti, arba draudžiantys teikti paslaugą arba ja naudotis, arba steigti paslaugų teikėjo verslą.

<...>"

4 Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa suformuluota taip:

„Laikydamosi 10 straipsnio nuostatų, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą, išskyrus tuos atvejus, kai jis tik perima visą tarptautinio ar Europos standarto tekstą ir kai užtenka pateikti informaciją apie atitinkamą standartą; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei priežastys nėra aiškios iš projekto."

Nacionalinės teisės aktai

5 2001 m. kovo 23 d. Aplinkos įstatymo Nr. 93 (GURI, Nr. 79, 2001 m. balandžio 4 d., toliau – Įstatymas Nr. 93/2001) 19 straipsnis nurodo:

„1. Tam, kad į aplinką nepatektų, taip pat ir su nuotekomis, biologiškai nesuskaidomi gaminiai, per 18 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo nacionalinėje teritorijoje

pardavinėjamos ausų valymui skirtos lazdelės turi būti gaminamos tik iš biologiškai suskaidomos medžiagos pagal UNI 10785 standartus.

2. 1 dalyje nurodytų gaminių, neturinčių nurodytų požymių, gaminimas ir pardavinėjimas pasibaigus 18 mėnesių laikotarpiui nuo šio įstatymo įsigaliojimo laikomi pažeidimais, už kuriuos taikomos administracinės nuobaudos <...>"

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

6 2003 m. vasario 7 d. *Comune di Stradella* municipalinė policija („Vigili urbani") šios savivaldybės teritorijoje esančiame prekybos centre *Lidl* konfiskavo Prancūzijoje pagamintų ausų krapštukų 47 dėžučių pakuotę siekdama patikrinti, ar jie atitinka Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnį.

7 2003 m. vasario 18 d. Protokolu patvirtinusi, kad nagrinėjami ausų krapštukai yra biologiškai nesuskaidomi, minėta policija paskyrė *Lidl* 3 098 EUR administracinę baudą už nurodytos teisinės nuostatos pažeidimą. Kadangi ši bauda nebuvo sumokėta, 2003 m. liepos 31 d. pranešimu *Comune di Stradella* meras šios įmonės vadovybei nurodė sumokėti iki 3 109,61 EUR padidėjusią administracinę baudą.

8 Šį nurodymą *Lidl* ginčijo *Tribunale di Voghera* remdamasi tuo, kad Įstatymas Nr. 93/2001, apie kurį iki jo viešo paskelbimo nebuvo pranešta Komisijai, negali būti taikomas, nes prieštarauja Bendrijos teisei, susijusiai su informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarka.

9 Tokiomis aplinkybėmis *Tribunale di Voghera* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreipėsi į Teisingumo Teismą, užduodamas šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Direktyvos 83/189/EEB (dabar – Direktyva 98/34/EB), nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus teikimo tvarką, 1 straipsnio nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad sąvoka „techninis reglamentas", vartojama šiame straipsnyje, yra taikoma nacionalinės nuostatos, pavyzdžiui, 2001 m. kovo 23 d. Įstatymo Nr. 93, draudžiančio parduoti Italijoje lazdeles, skirtas ausims valyti (labiau žinomas „ausų krapštukų" arba „cotton-stick" pavadinimu), 19 straipsnio, atžvilgiu, nes medžiaga, iš kurios jie yra pagaminti, yra biologiškai nesuskaidoma?

2. Atsakius teigiamai į pirmąjį klausimą, ar apie minėto 2001 m. kovo 23 d. Įstatymo Nr. 93 19 straipsnį turėjo būti iš anksto Italijos vyriausybės iniciatyva pranešta Europos Komisijai pagal Direktyvos 83/189/EEB (dabar – Direktyva 98/34/EB) 8 straipsnį tam, kad jis galėtų būti taikomas Italijoje, kaip numatyta šios Direktyvos 8 ir 9 straipsniuose?

3. Atsakius teigiamai į antrąjį klausimą ir neįvykdžius įsipareigojimo pranešti apie Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnį Komisijai, ar EB 28 straipsnio, susijusio su principais ir taisyklėmis, kurios saugo laisvą prekių judėjimą, nuostatos kartu su Direktyvos 83/189/EEB (dabar – Direktyva 98/34/EB) nuostatomis leidžia Italijos teismui netaikyti susijusios nacionalinės nuostatos, kuri turi būti vertinama kaip neteisėta, nes yra taikoma prekėms, kilusioms iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės?"

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

10 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktas turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės teisės nuostata, pavyzdžiui, Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnis, yra techninis reglamentas tiek, kiek ji nustato draudimą prekiauti ausų krapštukais, pagamintais ne iš biologiškai suskaidomos medžiagos pagal nacionalinius standartus.

11 *Lidl*, Prancūzijos vyriausybė ir Komisija tvirtina, kad į šį klausimą turi būti atsakyta teigiamai.

12 Šiuo atžvilgiu reikia nurodyti, kad pagal Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktą valstybės narės teisės nuostata, draudžianti gaminį gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti, turi būti laikoma viena iš techninio reglamento kategorijų (2005 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Lindberg*, C-267/03, dar nepaskelbto Rinkinyje, 54 punktas).

13 Taigi šiuo atveju pakanka konstatuoti, kad Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnio 2 dalis yra tokio pobūdžio nuostata. Iš tikrųjų, remiantis šia dalimi, ausų krapštukų, neturinčių nurodytų požymių, tai yra gaminamų ne tik iš biologiškai suskaidomos medžiagos pagal UNI 10785 standartus, gaminimas ir pardavinėjimas laikomi pažeidimais, už kuriuos taikomos administracinės nuobaudos.

14 Taigi atsakymas į pirmąjį klausimą yra toks: Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktas turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės teisės nuostata, pavyzdžiui, Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnis, yra techninis reglamentas tiek, kiek ji nustato draudimą prekiauti ausų krapštukais, pagamintais ne iš biologiškai suskaidomos medžiagos pagal nacionalinius standartus.

Dėl antrojo klausimo

15 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar apie nacionalinę teisinę nuostatą, pavyzdžiui, Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnį, tiek, kiek ji yra techninis reglamentas, turėjo būti iš anksto Italijos vyriausybės iniciatyva pranešta Komisijai pagal Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą.

16 *Lidl*, Prancūzijos vyriausybė ir Komisija tvirtina, kad į šį klausimą turi būti atsakyta teigiamai.

17 Šiuo atžvilgiu pirmiausia būtina priminti, kad Direktyvos 98/34 penkta konstatuojamoji dalis patikslina, jog prieš priimant technines nuostatas Komisijai labai svarbu turėti reikiamos informacijos ir kad valstybės narės, iš kurių reikalaujama padėti jai atlikti užduotį pagal EB 10 straipsnį, privalo pranešti apie savo techninių reglamentų projektus.

18 Antra, pagal nusistovėjusią teismų praktiką 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvos 83/189/EEB, nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus teikimo tvarką (OL L 109, p. 8), 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa,

iš esmės atkartota Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje, įpareigoja valstybes nares pateikti Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą (visų pirma žr. 1996 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-289/94, Rink. p. I-4405, 52 ir 53 punktus bei 1998 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-145/97, Rink. p. I-2643, 10 punktą).

19 Todėl atsakymas į antrąjį klausimą yra toks: Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa turi būti aiškinama taip, kad apie nacionalinę nuostatą, pavyzdžiui, Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnį, kuri yra techninis reglamentas, prieš ją priimant turi būti pranešama Komisijai.

Dėl trečiojo klausimo

20 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar, jeigu Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnis yra techninis reglamentas, apie kurį turi būti pranešama Komisijai, Direktyvos 98/34 nuostatos leidžia nacionaliniam teismui netaikyti minėtos nuostatos dėl to, kad apie ją iš anksto nebuvo pranešta.

21 *Lidl*, Prancūzijos vyriausybė ir Komisija tvirtina, kad ir į trečiąjį klausimą turi būti atsakyta teigiamai.

22 Šiuo atžvilgiu iš nusistovėjusios teismų praktikos yra žinoma, kad Direktyvoje 98/34 numatyta prevencinė priežiūra, siekiant saugoti laisvą prekių judėjimą, vieną iš Bendrijos pagrindų, ir kad ši priežiūra naudinga tiek, kiek techniniai reglamentai, kuriems taikoma ši direktyva, valstybių narių tarpusavio prekybai prekėmis gali

sudaryti, ir kad kliūčių, kurios gali būti pateisinamos tik tuomet, kai yra būtinos visuomenės interesu grindžiamiems imperatyviems reikalavimams patenkinti (žr. šiuo atžvilgiu 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, Rink. p. I-2201, 40 punktą ir 1998 m. birželio 16 d. Sprendimo *Lemmens*, C-226/97, Rink. p. I-3711, 32 punktą).

23 Kadangi Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje įtvirtinta pareiga pranešti yra pagrindinė šios Bendrijos kontrolės įgyvendinimo priemonė, tokios kontrolės veiksmingumas didesnis, kai ši direktyva aiškinama taip, kad pareigos pranešti pažeidimas yra esminis procedūros pažeidimas, dėl kurio draudžiama naudoti atitinkamus techninius standartus ir taikyti juos fiziniams asmenims (žr. minėtų sprendimų *CIA Security International* 44, 48 ir 54 punktus bei *Lemmens* 33 punktą).

24 Todėl atsakymas į trečiąjį klausimą yra toks: Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa turi būti aiškinama taip, kad nacionalinis teismas turi netaikyti nacionalinės teisės nuostatos, pavyzdžiui, Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnio, kuri yra techninis reglamentas, jeigu prieš priimant minėtą nuostatą apie ją nebuvo pranešta Komisijai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

25 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1. **1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką, iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB, 1 straipsnio 11 punktas turi būti aiškinamas taip: nacionalinės teisės nuostata, pavyzdžiui, 2001 m. kovo 23 d. Aplinkos įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnis, yra techninis reglamentas tiek, kiek ji nustato draudimą prekiauti ausų krapštukais, pagamintais ne iš biologiškai suskaidomos medžiagos pagal nacionalinius standartus.**

2. **Direktyvos 98/34, iš dalies pakeistos Direktyva 98/48, 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa turi būti aiškinama taip: apie nacionalinę nuostatą, pavyzdžiui, 2001 m. kovo 23 d. Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnį, kuri yra techninis reglamentas, prieš ją priimant turi būti pranešama Europos Bendrijų Komisijai.**

3. **Direktyvos 98/34, iš dalies pakeistos Direktyva 98/48, 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa turi būti aiškinama taip: nacionalinis teismas turi netaikyti nacionalinės teisės nuostatos, pavyzdžiui, 2001 m. kovo 23 d. Įstatymo Nr. 93/2001 19 straipsnio, kuri yra techninis reglamentas, jeigu prieš priimant minėtą nuostatą apie ją nebuvo pranešta Europos Bendrijų Komisijai.**

Parašai.